

เตือนภัยการเกษตร

ช่วงวันที่ ๑ มกราคม ถึง ๗ มกราคม ๒๕๖๓

ภาคเหนือ

๑. มันฝรั่ง อากาศเย็น มีหมอกในตอนเช้า มีความชื้นสูง

• โรคใบไหม้ (เชื้อรา *Phytophthora infestans*) พบในระยะการเจริญเติบโตทางลำต้น มักพบอาการของโรคที่ใบล่างก่อน โดยด้านบนใบพบจุดแผลฉ่ำน้ำสีเขียวม่นคล้ายถูกน้ำร้อนลวก ต่อมาแผลจะขยายใหญ่ ตรงกลางแผลจะแห้งเป็นสีน้ำตาล บริเวณขอบแผลฉ่ำน้ำมีสีดำ เมื่อพลิกดูด้านใต้ใบบริเวณตรงกัน ที่ขอบแผลจะมองเห็นเป็นละอองน้ำเล็กๆ สีขาวใสติดอยู่ แผลจะลุกลามออกไป ทำให้ใบไหม้แห้งเป็นสีน้ำตาลในที่สุด หากสภาพแวดล้อมเหมาะสม คือ อากาศเย็นและมีความชื้นสูงหรือในสภาพที่มีหมอกลงจัด โรคจะลุกลามอย่างรวดเร็วไปยังต้นอื่นๆ ทำให้มองเห็นใบไหม้แห้งกระจายเป็นหย่อมๆ ในแปลง อาจพบอาการโรคที่ส่วนของลำต้นและกิ่งก้าน ผลมีสีน้ำตาลหรือสีดำ เมื่ออาการรุนแรงลำต้นและกิ่งก้านจะหักพับและแห้งตายอย่างรวดเร็ว หากโรคเข้าทำลายที่หัวจะทำให้หัวเน่า

การป้องกัน

๑. หลีกเลี่ยงการปลูกมันฝรั่งในพื้นที่ที่เคยมีการระบาดของโรคนี้มาก่อน

๒. ไถพรวนดินและใส่ปุ๋ยขาว ตากดินไว้นานกว่า ๒ สัปดาห์ จะช่วยลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรคในดิน

๓. ใช้ส่วนขยายพันธุ์ที่ไม่มีร่องรอยการติดเชื้อ

๔. ปรับระยะปลูกไม่ให้แน่นเกินไป เพื่อลดการแพร่ระบาดของโรค

๕. ให้น้ำมากเกินไป ควรหลีกเลี่ยงการให้น้ำในตอนเย็น

๖. หมั่นตรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบต้นที่แสดงอาการโรค ควรถอนและนำไปทำลายนอกแปลงปลูก แล้วพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น เมทาแลกซิล ๒๕% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๓๐ - ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ไดเมโทมอร์ฟ ๕๐% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา ๒๐ - ๓๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ไซมอกซานิล + แมนโคแซบ ๘% + ๖๔% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๕๐ - ๖๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ แมนโคแซบ + เมทาแลกซิล-เอ็ม ๖๔% + ๔% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา ๓๐ - ๔๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ไอโพรวาดีคาร์บ + โพรพิเนบ ๕.๕% + ๖๑.๓% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๔๐ - ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร โดยพ่นให้ทั่วทั้งบนใบและใต้ใบทุก ๕-๗ วัน ไม่ควรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งต่อเนื่องกันเป็นเวลานาน ควรใช้สลับชนิด เพื่อป้องกันการดื้อยาของเชื้อสาเหตุโรค

๗. แปลงที่พบการระบาดของโรค หลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ให้เก็บซากพืชไปทำลายนอกแปลงปลูก

ภาคอีสาน

๑. มะม่วงหิมพานต์ แดดแรงในตอนกลางวัน อากาศเย็นอุณหภูมิต่ำลงในตอนกลางคืน เพลี้ยแป้งพบในระยะแทงช่อดอก - พัฒนาการ ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงจากใบช่อดอก และช่อผล ต่อมาจะทำให้ราคามาเจริญอยู่บริเวณนั้น และทำให้ใบร่วง ช่อดอกไม่ติดผล และผลแคระแกร็น ถ้ามีปริมาณมาก มักพบเพลี้ยแป้งเกาะที่ลำต้นเป็นกระจุก และพบร่วมอยู่กับมด โดยมีมดเป็นพาหะนำเพลี้ยแป้งให้เคลื่อนย้ายไปตามส่วนต่างๆ ของต้นมะม่วงหิมพานต์

การป้องกัน

หมั่นสำรวจยอดและช่อดอก หากพบกลุ่มเพลี้ยแป้งเป็นปุยสีขาว และเริ่มมีราดำเกิดขึ้น พ่นสารฆ่าแมลง พิริมีฟอส-เมทิล ๕๐% อีซี อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ มาลาไทออน ๘๓% อีซี อัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่น ๒-๓ ครั้ง ห่างกัน ๗ วัน เพราะตัวอ่อนหลบอยู่ใต้ท้องตัวเต็มวัย เพศเมียอาจยังไม่ตายจากการพ่นครั้งแรก

๒. มะม่วง เพลี้ยจักจั่นมะม่วง พบระยะ แหวงช่อดอก – พัฒนาผล ตัวอ่อน และตัวเต็มวัยทำลายใบอ่อน ช่อดอก ก้านดอก และยอดอ่อน ระยะที่ทำความเสียหายให้มากที่สุด คือ ระยะที่มะม่วงกำลังออกดอกโดยดูตุน้ำเลี้ยงจากช่อดอก ทำให้แห้งและดอกร่วง ติดผลน้อย หรือ ไม่ติดเลย ระหว่างที่เพลี้ยจักจั่นดูดกินน้ำเลี้ยงจะถ่ายมูลมีลักษณะเป็นน้ำหวานเหนียวๆ ติดตามใบ ช่อดอก ผล และรอบๆ ทรงพุ่ม ทำให้ใบมะม่วงเปียก ต่อมาจะเกิดราดำปกคลุม ถ้าเกิดมีราดำปกคลุมมาก มีผลต่อการสังเคราะห์แสง ใบอ่อนที่ถูกดูดน้ำเลี้ยง (โดยเฉพาะระยะใบเพสลาด) จะบิดงอโค้งลงด้านใต้ใบจะมีอาการปลายใบแห้งให้สังเกตได้

การป้องกัน

๑. การตัดแต่งกิ่งภายหลังเก็บผลผลิต ช่วยลดที่หลบซ่อนของเพลี้ยจักจั่นลง ทำให้การพ่นสารฆ่าแมลงมีประสิทธิภาพดีขึ้น

๒. ถ้าไม่มีการป้องกันกำจัด มะม่วงจะไม่ติดผลเลย จึงควรพ่นด้วยสารฆ่าแมลงแลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน ๒.๕% อีซี อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ คาร์บาริล ๘๕% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๖๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ อิมิดาโคลพริด ๑๐% เอสแอล อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ก่อนมะม่วงออกดอก ๑ ครั้ง เมื่อช่อดอกบานแล้วไม่ควรพ่นสารฆ่าแมลง เพราะอาจเป็นอันตรายต่อแมลงผสมเกสร และหมั่นตรวจดูตามช่อดอกอยู่เรื่อยๆ

๓. การพ่นสารฆ่าแมลงให้มีประสิทธิภาพควรพ่นให้ทั่วถึงลำต้น มิเช่นนั้นตัวเต็มวัยจะเคลื่อนย้ายหลบซ่อนไปยังบริเวณที่พ่นสารฆ่าแมลงไม่ถึง นอกจากนี้ ยังต้องคำนึงถึงการปรับหัวฉีดให้เป็นละอองฝอย และระยะเวลาการพ่น

๔. ใช้น้ำฉีดล้างช่อดอกและใบ เพื่อช่วยแก้ปัญหาช่อดอกและใบดำจากโรคราได้บ้าง ถ้าแรงอัดฉีดของน้ำแรงพอก็ช่วยให้เพลี้ยจักจั่นมะม่วงในระยะตัวอ่อนกระเด็นออกจากช่อดอกได้ ต้องระมัดระวังอย่าให้กระแทกดอกมะม่วงแรงเกินไป เพราะอาจทำให้ดอกหรือผลที่เริ่มติดร่วงได้

๕. ใช้กับดักแสงไฟ ดักตัวเต็มวัยที่บินมาเล่นไฟ